

tájni, a múltból a jót összegegyeztetni a jelenkor nagy eszményeivel, a nép szabadságát a nemzeti élet teljességével: ezt fogom hirdetni akkor. És hogy ezt akkor hirdethessem, szabadon, ezért válllok el ma a nekem is oly kedves működési körtől, azzal a kéréssel valamennyiükhöz: tartsanak össze és nemzet szomorú óráiban, támogatassák a jelen kormányt minden olyan törekvésért, mely a népjólétet és a hazát üdvözelté célozza.

Engedjék meg, hogy különösen köszönetet mondjak a város érdemes tisztviselői karának azon fáradságtalan és buzgó működéséért, amelyet fölöttük tapasztaltam, megismertem, megbecsültem és megszerettem őket. Megfogytakozott igazgatással odaadással és szerénnyel szolgálták városunkat és ha nem mindenben érhetőek el az eredményt, amit kívántunk, úgy az nem nekik, hanem a rendkívül súlyos körülményeknek tudható be amelyek között működtek. Lelkiismeretes tisztviselőkre egy valóságos kalvaria volt ez a négy esztendő, mert hiszen a kormány is fölöttük kívánt mindent és a közönség is mindenért őket okolta. Munkáim alatt igyekeztem velük szemben mindig igazságos lenni és megvédeni őket akár fehérlőt jövő igazságtalan szigor, akár alulról jövő nem méltányos kritikával szemben. Kérem tartsanak meg mindenkor igaz barátságukban.

E város közönségére és népére nagy és súlyos feladatok várnak. Fegyelm és szervezkedés nélkül ezen feladatokat megoldani nem lehet. Az ipari munkásság e téren a közeljövőben példaképpen állítható oda és ha az egyes osztályok ha-

sonló fegyelm és szervezeti-ségben egymás mellett teljes harmóniában működhetnek és itt első sorban a földmives osztályra gondolok, melynek érdekében a jelen kormány is sok reformot óhajt megvalósítani. A földmives osztálynak is bele kell helyezkednie a kor haladó irányába művelt, céltudatos és előre látó gazdasági berendezkedésekkel. A régi patriarális kor elmúlt, a kis gazda nem csak azt termeljen, amennyiből megélhet, hanem termelje a maximumt annak, amit a szorgos és okos munka a földből előteremthet. Hogy a földmives különösen a szivemhez van köze, azt ne vegyék tőlem rossznak néven, hiszen olyanoktól származom, akik 800 év óta a hazai földet, mint sajátjukat művelik. Itt Székesfehérváron a földművelés még nagyon elmaradott modern kor követelményeinek és főleg a szakszerű oktatás hiányára vezethető vissza. Ennek tudatában fitteni működésem maradványait felül 100.000 koronát ajánlok fel a város kezébe, mint első lépésként, egy létesítendő földművelési kóla részére. Adja az ég, hogy mindazok, akik ma a hazai földet hazatérve a hazai föld birtokába fognak jutni, olyan szervezettel műveljék azt a földet, mint azok, akik ezt eddig birtuk és akik ma örömmel látják a föld népet azon a földön dolgozni, amelynek biztonságáért életüket és vérüket voltak hajlandók feláldozni.

És még egy szerkesztőkönyv az a melegséget, melyet foglaltak, azt a szeretetet, melyvel körültekintettek és azt a jánatot, melyet szemükben látnak, midőn eltávozni készülök, utolsó szavam valamennyiükhöz. A haza mindenek előtt.

Egy lap a világháború utolsó fejezetéből.

Hazajötték testvéreink a frontról és megmutatták, hogy aki hős volt a harcban, egész ember mindenütt, mert olyan fegyelmet láttam az ezrednél, hogy ezután a viszontagságos utazás után az bámulatos és csak ott érhető el, ahol a mély szigor mellett az emberi szív diktálja a parancsot. Ez a szív ember, aki sokszor megsíratta katonái emberfeletti szenvedését. Sipes Gyula ezredes.

Telkerestem, hogy megkérdezzem, milyenek voltak bajtársaim utolsó küzdelmei. Az íróda fölvesőjén 4-5 honvéd volt körülöttem és mind egyikekhez volt egy jó szava. Először kérdeztem az volt, hogy igazak-e azok a nagy veszteségek, amelyekről ritkán szövegnek.

Szó sincs róla! — mondotta az ezredes. Október 11-én mentünk állásba, 2500 főből álló létszámmal és bár körülfutott az állásokból vissza lövöldökünk, mi tartottuk az árkot október 30-án estig és az alatt a 16 nap alatt fogatukba vettünk 500 embert. Ezekből meghalt körülbelül 30, közöttük 2 tiszt. Neuhäuser hadnagy és Feilerer zászlós. De Neuhäuser hadnagy idegen ezrednél, mint roham század parancsnok halt hősi halált. 150 fogságba került az

többi mint beteg és sebesült hadi kórházakban van. Kétezeren jöttünk ki az állásból, annyian jöttünk haza.

1915-ben egy nap alatt több a veszteségünk, de Sipes ezredes olyan sajnálatlan beszélt a 30 elesett bajtársról, mintha az édes gyermekei lennének volna. Elmondta még, hogyan jöttek haza ellenséges erőkön szídvők között, meg mentve az ezred minden keszitét.

Arra a kérdésre, hogy mit a terveit a jövőre, azt mondta: Mi haza jöttünk rendesen, nem vettünk el semmit a kincstárból és ma tudom meg, hogy idehaza is a jók elküldték a lakóhelyükre, felszolgálták és a legmagasabb felelősség van rajtuk. Ma átvettem a parancsnokságot minden emberrel, személyesítromot vezettelek, mert most nappal elesavarogtak és csak hajdani jönnék a lakóhelyükre.

A kincstári hőlököt össze szedem és hiszem, hogy 2-3 nap alatt annyira rendezhetem a katonákat, hogy 3-4 század fegyelmzett emberünk lesz és ez elég arra, hogy a városban rend legyen.

Amilyen egyszerű katonai szavakkal Sipes ezredes ezt elmondta, tudom, hogy egy is lesz.

Elköszöntem és bucsuzás-kor meg arra kér, hogy irjam meg, legyenek a polgárok is fegyelmzették, tart-

Bucsuvo beszéd.

D. Gróf Károlyi ösztönös felhívására városi közgyűlésén mondotta H. K. P. ...

... Vihar után vagyunk. A nagy jégverés, az eget földet sarkaiból kiemelő égzéng után kímélynk határainkba szétézni: mi maradt meg? — zmos szállfák látunk derékban ketétörve ... odalétt az emberek vétese! ... tavasz elmúlt, a rózsának lehullott a szép virága ... másodsor is lehullott a szép virága.

Csatatérn járunk. Gránátoktól összeszagotott földeken tört agyukerek hevernek, füstös romhalmazok közt fehér csontok porladoznak. Magyar anyák, a ti szivetek virága porladozik ott. Hervadó ifjú menyasszonyok, vevétek le fehér myrtuszkoszorúkat a hintsetek palmaágót, illetve bábérlombot a csataterekre. Nemzetem apró árúi, ha kezeteiket imára kulcsoljátok, angyalok szárnyán a csataterekre szálljon imádságotok. Nem így gondoltuk ef, nem így képzeltük el. Diadalmas csapatokat vártunk, akik legyözve a harpasság hétéfűi sárkányát, az aranyhégyein terpeszkedő kapzsíságot, fölvirágozva, dalolva térnek kitárt karjaik közé.

Nem tartozom azok közé, akik

a maert ellagadjak tegnapot. Ötödél esztendőn keresztül végezte, kitartásra lelkesíttem századot. Most is változni, amit firtedtem, hogy a mi harcunk szabadságharc volt. Szabadságharc az északi zsarnok fagyasztó szonlása ellen, a délről ránk uszított véreb ellen, a becületét, hitét, hűségét eladott szövetséges ellen. Legyőztek bennünket, mert őt világrész erősebb volt nálunk, legyőztek, mert olyan lelkiismeretekkel gyűlt meg a bajunk, amelyek a nepek örendelkezési jogairól szonóknak és szó nélkül nézik, mint rágódik országunk elgyengült, védtelen testén a rác hiéna, s mint csavarodik rank jégbideg testével a sziszegő cseh kigyó.

Nem akarok azok közé tartozni, akik tegnap hűséget esküdtek a királynak s ma követ döbnak utána. A szakitás oka a testvérem nevezett feketesárga ország volt, ahol 400 esztendőn keresztül állandóan fekete szemfódti szöttek, fontak a mi nemzetünk reményeire s megneveltek a mi nemzetünk szívében egy olyan viragot, amit soha nem ismert, a gyűlölet sárga virágát. Ezért lett érett gyümölcs a szakitás. En királyhűségre oktattam a katonákat, én mindennap imádkoztam a királyért, de hozzá tettem: addig éljen, ameddig a honnak él!

Uraim! a mult nem a miénk. A miénk csak a jelen és a jövő. A királyság a multé és mi arcunkat a köztársaság friss levegője

csapja meg. — Beenyűgszünk s munkásai leszünk, mert nem a kormányforma a fő, hanem a haza, ez az édes, örök, kedves Magyarország, amelyet milliók vére öntözött, amelyet kívánhat járunk s amelyet szabadnak, boldognak, szépek kívánunk látni.

Hogy így legyen, férfiak kellenek a gatra. Nemes, őzletlen lelike a vezető állásokba) akik nem önmagukat keresik, hanem mindenekelőtt embertársaik javát.

Méltóságos uram! tizenhat hónap az ilyen főispánja volt városunknak. Meghódított bennünket nem gróf, hanem emberi méltóságával, a szívénekbe iktatta magát nem rangjával, hanem szeretetével.

De nem akarok általaion értékű kijelentésekkel élni, hanem szives engedelmeükkel néhány ténnyel akarom a mi főispánunkat megörökíteni, olyan tényekkel, amelyek hasonlólt mások is bizonyára sokat ismernek.

Egy év előtt az olasz frontra mentünk. Kora reggel taládkoztunk. Bizalmas beszélgetésben megtudtuk, hogy a mi főispánunk hajnalban fektűt le, mert titkárjával el akarta készíteni a fölterjesztendő katonai fölmentéseket. A hivatalos óra téhat hajnalig tartott, az ügyeket nem sommásan intézte el, ment az egyik szolgabíró tulszioru, a másik tutenyhe volt s igazságot kellett szolgáltatni és nem volt szabad a visszajövetelig várni,

mert négy nap egy szegény katonának nagy idő.

Ez volt a mi főispánunk, mint ismertem.

A háború a legválságosabbak totta legkegyetlenebbek. A sápad arcu vézna kis gyermekek az uccán élő panaszok jarak előtűnnek. — Miért kinosztok bennünket a háború kegyetlenségével, mi köztünk nekünk a ti véres kezetekhez, mi köztünk ahhoz, hogy a milliódosok meg szegénynek érzik magukat. A mi főispánunk megérezte ezt a vádat s aldoitlékad nejevel föllálította a napközűtőhont, ahol három hónapig jelszerűl közel 1000 gyermek áll terített asztalhoz.

Ez volt a mi főispánunk mint ember. Mint a függetlenségi párt tagja, többször hallottam a mi főispánunktól, hogy a függetlenségi eskü-mek iránt való rajongást gyermekkorában a család otthonban szitta magába. Szinte láttuk őt edesanyja öleiben, amikor kereknyit szemekkel, kipírult arccal halgatott a 48-as diadalmas csatákról, aztán a zsarnoki elnyomásról, az északi zsarnok fagyasztó szonlászáról, az aradi tizenháromról, nagy rokonáról, Bathiány Lajos grófról, a vértanúról. Ezekért rajongott a szabad Magyarországról. Ez volt a mi főispánunk, mint ifiatafi. Legyen szabad ehhez meg megememliteni az ő mely és őszinte vallásosságát, amely megbecsült

— A Szabad Lyceum legközelebbi előadását folyó hó 24-én tartja, mely alkalommal színré-
szet a „Katonásan” c. vígjáték és még több kitünő szám a harctér-
ről visszaérkezett régi gárda-köz-
reműködésével, a Legényvétel
nagyműben. Jegyek előre váltá-
hatók Vaimár cégnél, Nádor-utca.

— Megnyitnak az elemi isko-
lák. F. hó 25-én, hétfőn ismét
megkezdik a tanítást az elemi
iskolákban, mert a héten meg-
kezdik a város fájának (ántról
való hazaszállítását és roméltó-
lóg hétfőre elég fa áll rendelkezés-
re.

— Halálozás. Matyasovszky
Vilmos vendéglős, Endresz Mária
ferje, f. hó 19-én spanyol influen-
zában elhunyt. Temetése ma dé-
után 4 órakor lesz a Feltámadás
temető halottasházából.

Gérgely Gizella, Gergely Vince
csizmadiamester 18 éves leánya,
f. hó 19-én elhunyt. Temetése ma
déután fél 4 órakor lesz a Palotai
utca 16. sz. gyászházából.

— A munkanélküliek segélye-
zése. A szén vagy anyaghiány
miatt munkanélkülivé vált munká-
sok rendkívüli segélyezéséről
bizonyos irányelvek állapították
meg, ezek az irányelvek azokra az
üzemekre vonatkoznak, melyek a
hadiszolgáltatási törvény alapján
üzemeltetésre kötelezve vannak.
A rendkívüli segélyek mértéke: A
12 korona napi ellátásat bíró
kereset esetén egyek 100 százaléka,
az ezen felüli napi kereset esetén
pedig 80 százaléka; de legfeljebb
20 korona.

— A hadikölcsönök. Szende
pénzügyi államtitkár legutóbb
nyilatkozott pénzügyi kérdése-
inkről. Megemlítette a deváláció-
ról elterjedt híreszteléseket és
igen megnyugtató közléseket
tett a hadikölcsön és egyéb ér-
tékek biztonságára vonatkozóan.
A többmilliárdos hadikölcsön
egész gazdasági életünk alapja.
Ennek és egyéb állami értékek
biztonságát a hadikölcsönök
biztosítják. A hadikölcsönök
kitatlanul fenn fog maradni.
Hogy ez másként el sem kép-
zelhető, annak bizonyítását
feleltetik, hogy nagybankjaink
összes tőkétet messza túlhaladó
mértékben lekötöttek magukat
a hadikölcsönöknél. Ha tehát a
hadikölcsön értéke hivatalosan
leromlána, ez maga után vonná
összes nagy és kisebb bank-
jaink és bankok érdek körébe
tartozó iparvállalatok millió és
millió existenciája katasztrófális
összeomlását. A hadikölcsön
örvendetlen fenntartása tehát a
kormány legfontosabb érdeke!
És ha a bankok továbbra is az
eddig keretek között működ-
nek — a melyben bízni minden
okunk megvan, akkor a bank-
ipari és egyéb értékpapírok
előértékeltenedéséről szó sem le-
het.

— Hajléktalan, illetve sátor-
talan cigány család. A Horvát
Marcsa cigányasszony a rendőrsé-
gen járt és elpanaszolta, hogy
beállt a tél, sok gyermeke van, az
ura még katóoa és nem tud sá-
torhoz való ponyvát beszerezni.
Katonai sátorlapot kért, mert —
ugy mond, — félt, hogy megkapják
a spanyol nyavalyát. A rendőrségnek
nem volt ponyvája és így nem
teljesíthette a Marcsa kérését.

**Huszár-laktanyában mátol
fogva állandóan lókiadás és
árverés.**

— Betörés. Piller Károlyné
Öreghegy 470. sz. prészházába ál-
kucsesal behatoltak, majd a belső
részbe nyíló ablak vasrácsát kité-
szítették, eltörték a bent lévő kof-
ferj és abból ruhaneműt, 1 mm.
burgonyát és 35 liter bort, össze-
sen mintegy 1000 korona értékben
elvittek. A rendőrség kéri az
ismeretlen betörőt.

— Adomány. Líva Pál 8. hon-
védgyalgezerdbeli főhadnagy el-
hunytá alkalmával a ravatalra szánt
koszoru árából fennmaradt 50 K-t
a tisztí kórház ápolójai a Vöröské-
reszt Egyletnek adták, melyért ez
úton mond köszönetet az Elnök-
ség.

— Köszönetnyilvánítás. Mind-
azoknak, kik megboldogult férjem,
illetve édesapám halála alkalmá-
ból szíves részvételükkel enyhítették
fájdalmomat, ezúton mondunk
hálafejejt. A gyászoló Szár
mári család.

— Köszönetmegváltás. Kümmel
Viktor elhunytá alkalmával Kiss
Kálmán koszorúmegváltás címén
30 koronát adott a hadiárvek ré-
szére.

— Talált erszény. Polonyi Ilona
a Megyeháztéren egy erszényt ta-
lált. Jogos tulajdonosa átvéheti
szerkesztőségünkben.

— Bojtórján hajszesz nagyon-
bevált hajápoló, erősíti a haj gyö-
kerét s. szünteti a korpá képző-
dést. Egy üveg ára 6 korona.

Szűts Róbert: gyógyszerárban.
Károly király-ter.

Veszünk magyar hadiköl-
csönt. Általános Bank és Ta-
karékpénztár r. t. Szekesfe-
hérvár.

Elvéne, nagy gondtal szer-
kesztett bátor keresztény nőt-
nap az Új Magyarországi
király u. 30. Nevegyező 9 K.

Körlógés ellen állandóan bevált
házi szer: a Stark pasztilla. Egy
doboz ára. 2 korona Szűts Róbert
gyógyszerárban.

Színház.

A Princnek, Gábor Andor 3
felvonásos vígjátékának kezd est
bemutatóján a színesek játéka
kívül különösen nagy sikere volt
a 2. és 3. felvonások között köz-
zenének.

A színházi iroda jelentése.
Csütörtökön a nagysikerű „He-
jenhuja báró” kerül színré. Az elő-
adás főérdekessége, hogy a cím-
szerepet ezúttal először Szalma
Sándor fogja játszani. — Pénteken
és szombaton Jean Gilbert
operettje, az „Artatlan Zsuzsi”
kerül felhívásra Vida László a
címszerepben.

Heti műsor:
Szerdán: A princ.
Csütörtökön d. u.: A fősvény. 'Ij
előadás.
esté: A princ.
Pénteken: Artatlan Zsuzsi.
Szombaton d. u.: Csárdáskirályné.
esté: Artatlan Zsuzsi.
Vasárnap d. u.: Leányvásár.
esté: Hejenhuja báró.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli:

Márkus Emília az Urániában.
Szerdán és csütörtökön az Uránia
mozgóképszínház „Névtelen assz-
zony” című Bisson remek-drá-
máját mutatja be, Márkus Emília-
val a főszerepben. Ez a 4 felvo-
násos dráma az Uránia színház
által kizárólagos játszási joggal
lekötött Transsylvania film idei első
megjelenése, melyet mlhamarabb
több is fog követni, még pedig a
magyar színművészet legjobb nevé
iróval és leghetésesebb műve-
szeivel. P. Markus Emília mint
Jacquelin felesége remek alakítást
produkál és dr. Janovics Jenő
rendezésével a film élvezetes estét
nyújt.

Ugy a fél 7, valamint a fél 9
órát előadástoz jegyek elővételben
az Uránia penztárána és Ulimann-
nál válthatók. Péntek, szombat és
vasárnap „Ma May legszebb filmje
a „Szivünk asszonya” c. énekes
dráma kerül színré teljesen új
feladányban.

1918. 918. szám.

A magyar nemzetország kor-
mánybizottságának 30055/18. sz.
m. kb. számú rendeletével köz-
löm a szekesfehérvári nemzet-
ország parancsnokságával és
bírlapok útján a város közön-
ségével.

Dr. Saára Gyula sk.
polgármester.

Az összes törvényhatóságok
első tisztviselőinek!

Felhívom a t. címet, hogy az
alábbi hiátványomat, melyet az
összminiszterium 2520 m. sz.
rendeletén alapján adok ki, ind-
omással véve, soronkívül és
azonnal pakatoztassa ki, elő-
járásokat, hol kell, küldönc
útján erősítsa, helyi sajtó szo-
szerint közlésre kerje fel. Ki-
áltvány az ország összes nem-
zetöreibhez! Magyarországi bírl-
telér átalakulása alatt a rend-
előtetés címén a székely, borsod-
és a hadügyminiszter felhívá-
sára legközelebbi eszkapok
alakították a külföltele nemzet-
örek akik valóban hívatásukat
teljesítették, nagy szolgálatot tet-
tek a forradalomnak és népal-
lam háttja illett öket. Szerveze-
tük számbavevése és rendezése
most folyik. Tisztom az összes
nemzetör alakulásokat, hogy a
vámügyi népalancsok és köz-
gazdasági szervekhez, vágy
vámügyi kormánybiztosokhoz
állományukat, munka apjakat,
teljesítményüket bejelentsek, a
fentebb megjelent hatóságoktól
kijelölendő ellenőrző megbízott-
jainak pontos adataikat kaphas-
sának. A nemzetörök napidijait
november hó 11-ig bezárólag
az ellátáson kívül napi 20 ko-
ronával mindenkinek kifizetjük,
onnantól kezdve szükséghez
képest fenntartott állományt
napi 10 koronával és ellátással.
Kérem hogy a kifizetéséről min-
denki türelemmel várjon né-
hány napig, mert az országban
fájdalom sokan okatlanul el-
dugták pénzüket s ez csak ak-
kor kerül vissza a forgalomba,
mikor e hó 16-ától kezdve a
kormány részére fokozatosan
enélkül is kellő mennyiségű
bankjegy fog rendelkezésre
állni. A független magyar ál-
lamnál mindenki nyugodtan

meghagyhatja néhány napi kö-
vetelesét. Ne felejtsek el, hogy a
népkormányának kötelessége
a pénz értékének biztosításáról
is gondoskodnia. A jövő héten
már elég bankjegy lesz, addig
is vasárnap, 17-ét fozatosán
megkérik az illető hivatalok
azokat a pénzeket, melyet a
a nemzetország részére küldtünk.
Nemzetörök! Közössétekkel
becsületes sorsotokból a hit-
vány embereket, kik egyét
visszaökröket követnek, az
ilyen embereket le kell gy-
verezni s ezekről jelentést ké-
rek. Nemzetörök! teljesítsétek
kötelességeket odaadással, ren-
ben és nyugodtan várjátok a
a fizetés legközelebbi napját.

Fényes László.

A magyar nemzetország kormánybiztsága

APRÓHIRDETÉSEK.

Akácvirág és lépesmész kicsiny-
ben is kapható: Poltermann me-
neszet, Palya-utca 28.

Árúbodé: honvédtisztanyaga
szemben, állandó nagy forgalom
papír, cukorka, gyümölcs, aru-
stasi joggal elkötözés miatt eladó.
Tudakozódni lehet Öreg-utca 1. sz.
alatt.

Tisztí legény kerestetik. Ruhá-
zat, lakás, koszt és havi három-
száz korona. Jelentkezéseirel fél
7 óra. Gyár-utca 4.

Egy ltu tanúonak, felvételek
Gaszler Kálmán szígyártónál, Szek-
esfehérvár, Vasár-ter.

Szárca-utca 31. szám alatt lévő
főház szabadkezből eladó.

Szülő, öt okalyos, hajléka,
Panta-dűtőben eladó. Érdeklő-
dés: Varkórut 41.

Pergetett műz kicsinyben is
kapható. Varkórut 41.

Két pár szög és két tanú
azonnal felvételük. Polster Lajosné
székely, Varkórut 41.

Elpólló-színház.

Szerdán és csütörtökön,
november 20 és 21-én:
STUART WEBBS-film!
Egy lelketlen anya.
Nagyhatású dráma felv.
Főszereplő: Stalla-Liarli.
Kiegészítő műsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órakor.
— Rendés helyárak.

Uránia-színház

Szerdán és csütörtökön,
november 20 és 21-én:
Márkus Emília a főszerepben
Névtelen asszony
Bisson színműve 4 felv.
Irita Fekete Mihály. Rendezte
dr. Janovics Jenő.
Előadások fél 7 és fél 9 órakor.